

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/50/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5815205566
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5815205566.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členov senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci žalobcu: Bc. R. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., R. C. XXX/XX, právne zastúpený JUDr. Petrom Vevurkom, advokátom so sídlom v V., R. XXX/XX, proti žalovanému: Ing. Y. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., Q. XXX/X, právne zastúpený: Mgr. Gabrielom Vonsom, advokátom so sídlom v V., Q. XXX, o zaplatenie 3.619,39 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Námestovo z 18. decembra 2017, sp.zn. 10C/318/2015-49, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému **p r i z n á v a** proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobcu žalobcu, ktorým žiadal uložiť povinnosť žalovanému zaplatiť mu sumu 3.619,39 Eur s 10 % úrokom z omeškania ročne od 03.03.2009 do zaplatenia. Žalovanému ako úspešnej strane sporu v zmysle § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Vykonaným dokazovaním zistil, že žalobca a žalovaný sa dohodli o prevode finančných prostriedkov z účtu žalobcu na účet žalovaného, a to vo výške 3.319,39 Eur dňa 02.03.2009, 700 Eur dňa 03.03.2009, 800 Eur dňa 21.04.2009. Pri prevode finančných prostriedkov nebol uvádzaný účel, pre ktorý boli finančné prostriedky žalobcom žalovanému poskytnuté. Aj keď strany sporu uvádzali rôzne dôvody poskytnutia účelu finančných prostriedkov, dohoda medzi stranami bola taká, že žalovaný žalobcovi finančné prostriedky vráti na požiadanie žalobcu. Medzi stranami v priebehu konania existoval spor v tvrdení, že podľa žalobcu mu žalovaný z poskytnutej sumy vrátil doposiaľ iba 1.300 Eur, na druhej strane žalovaný uvádzal, že poskytnutú sumu žalobcovi uhradil v plnej výške, a to okrem úhrady z 03.03.2009 (poistné) vo výške 35 Eur, dňa 04.03.2009 - 1.130 Eur, dňa 23.07.2009 - 50 Eur, osobne v hotovosti priamo do rúk žalobcu. Na základe takto zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že ústnou dohodou sa sporové strany dohodli, že žalobca dočasne uložil finančné prostriedky do dispozičnej sféry žalovaného na jeho účet, na základe tejto dohody vzniklo žalobcovi ako veriteľovi právo na plnenie a žalovanému ako dlžníkovi povinnosť záväzok splniť. V priebehu konania voči pohľadávke žalobcu vzniesol námietku premlčania žalovaný. Vznesenú námietku premlčania a premlčanie práva pohľadávky žalobcu posudzoval podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka. Vznesenú námietku premlčania žalovaným považoval za dôvodne uplatnenú, vychádzajúc zo záverov rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo 74/2016, ktorý sa vzťahuje aj na okolnosti prejednávanej veci. Aj v danom prípade nebol medzi stranami záväzkovoprávneho vzťahu dohodnutý čas plnenia k dlhu, preto dlžník v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka bol povinný splniť dlh prvý deň po tom, čo ho o to požiadala veriteľ. Veriteľ mohol svoje právo vykonať vtedy, keď mohol (z objektívneho hľadiska) požiadať o plnenie dlhu, t.j. hneď, ako dlh vznikol. Začiatok plynutia premlčacej doby tu preto nastáva

nasledujúci deň po vzniku právneho vzťahu. V danom prípade, ak boli finančné prostriedky žalobcom na účet žalovaného poskytnuté v dňoch 02.03.2009 vo výške 3.319,39 Eur, 03.03.2009 vo výške 700 Eur, dňa 21.04.2009 vo výške 800 Eur, premlčacia lehota v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka začala plynúť nasledujúcim dňom po vložení jednotlivých súm na účet žalovaného. Keďže žaloba na vrátenie poskytnutých súm bola podaná na súde dňa 21.09.2015 po uplynutí premlčacej lehoty, na vznesenú námietku premlčania prihladal a žalobu žalobcu, vo vzťahu k uplatnenému nároku, zamietol.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Uviedol, že medzi ním a žalovaným nebola dohodnutá splatnosť vrátenia poskytnutých peňažných súm a táto bola ponechaná na jeho výzvu „keď ich bude potrebovať“. V priebehu konania viackrát potvrdil, že peniaze mu mal žalovaný vrátiť na jeho požiadanie a nepriamo to vyplýva aj z výpovedí žalovaného, ktorý mu vyplácal finančné prostriedky podľa požiadaviek. I keď uvedené konštatuje súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku pod bodom 17, prihladal na vznesenú námietku premlčania. Súd prvej inštancie považoval za preukázané, že medzi stranami nebola dohodnutá splatnosť vrátenia peňazí a táto bola dojednaná na požiadanie jeho ako veriteľa smerom k žalovanému ako dlžníkovi. Zároveň však bolo nesporné, že medzi sporovými stranami dochádzalo k predlžovaniu splatnosti vrátenia poskytnutých súm minimálne do roku 2011, kedy došlo k dojednaniu, že po túto lehotu môže žalovaný s peňažnými prostriedkami disponovať. Z uvedeného je potom zrejmé, že začiatok premlčacej lehoty mohol nastať najskôr v roku 2014, keďže po uplynutí vyššie uvedených lehôt žalovaný odmietol mu poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť, v roku 2013 podal na žalovaného trestné oznámenie. V trestnom konaní si uplatňoval nárok na náhradu škody, v dôsledku čoho v zmysle § 112 veta prvá Občianskeho zákonníka došlo k spočívaniu premlčacej doby od uplatnenia nároku do skončenia trestného konania. Ďalej poukazuje na to, že ak splatnosť záväzku nebola medzi veriteľom a dlžníkom dohodnutá, neustanovuje ju právny predpis ani rozhodnutie súdu, v takom prípade má veriteľ právo určiť čas plnenia záväzku, t.j. určiť jej splatnosť. Len čo veriteľ požiada dlžníka o plnenie, dlžník je povinný dlh splniť nasledujúci deň po oznámení, v ktorom ho veriteľ vyzval na plnenie. V danom prípade, ak sa strany súhlasne dojednali, že žalovaný si ponechá u seba finančné prostriedky minimálne do roku 2011, potom nie je možné tvrdiť, že ich splatnosť nastala už v roku 2012. V súvislosti s posudzovaním premlčania práva poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31.07.2008 sp.zn. 4Cdo 146/2008. Nestotožnil sa s právnym záverom súdu prvej inštancie, ktorý premlčania práva posudzoval na základe rozhodnutí publikovaných pod č. R 28/84 a R 91/2004.

3. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou a včas (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) proti rozsudku, proti ktorému je opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 378 ods. 1 CSP v spojení s § 177 ods. 2 písm. c/ CSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu danom v ust. § 379 a § 380 CSP, ktorý podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

4. Záver súdu prvej inštancie, ktorý zamietol nárok žalobcu na zaplatenie sumy 3.619,39 Eur s príslušenstvom z dôvodu premlčania práva na zaplatenie žalovanej pohľadávky (§ 101 Občianskeho zákonníka), keď prihladal na vznesenú námietku premlčania žalovaného ako dlžníka (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka), je správny.

5. Z výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplýva, že žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi peňažné prostriedky vo výške 4.819 Eur, keď zo svojho účtu na účet žalovaného zaslal dňa 02.03.2009 sumu 3.319,39 Eur, dňa 03.03.2009 sumu 700 Eur a dňa 21.04.2009 sumu 800 Eur. Žalobca uplatnil nárok na vrátenie sumy 3.619,39 Eur na skutkovom tvrdení, že z poskytnutej sumy mu doposiaľ žalovaný vrátil 1.300 Eur, pričom nevrátený zostatok poskytnutej sumy je predmetom konania. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že medzi stranami tohto záväzkovo-právneho vzťahu nebola dohodnutá splatnosť pohľadávky. Na základe zhodného tvrdenia strán sporu v konaní, tieto peňažné prostriedky mali byť žalovaným ako dlžníkom žalobcovi ako veriteľovi vrátené na základe výzvy žalobcu. Na zdôraznenie správnosti vyslovených skutkových a právnych záverov súdom prvej inštancie, ako aj vo vzťahu k dôvodom odvolania žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd poukazuje na vyslovené závery uvádzané v rozsudku Slovenskej republiky z 10. novembra 2016 sp.zn. 3Cdo 174/2016, ktoré sa v plnej miere vzťahujú aj na okolnosti danej konkrétnej prejednávanej veci:

6. Občiansky zákonník stanovuje objektívny začiatok plynutia premlčacej doby. Trojročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Za tento deň sa všeobecne považuje deň, keď sa právo mohlo po prvý raz uplatniť na súde, teda len čo mohla byť dôvodne podaná žaloba na súd (actio nata). Ide o objektívnu možnosť vykonať právo bez zreteľa na to, či oprávnená osoba (veriteľ) by mohol právo subjektívne vykonať alebo nie, t.j. či oprávnený subjektívne vedel alebo nevedel o svojom práve.

7. Zmluvné strany sa nie vždy dohodnú na splatnosti záväzku. Okamih splatnosti práva na plnenie má pritom rozhodujúci význam predovšetkým pre posúdenie, či a kedy nastáva actio nata, pre začiatok plynutia všeobecnej premlčacej doby (viď § 101 Občianskeho zákonníka) a pre začiatok omeškania dlžníka (§ 517 Občianskeho zákonníka).

8. Už v judikáte R 28/1984 bol prijatý záver, podľa ktorého „ak nebola doba splnenia dlhu dohodnutá ani inak ustanovená, začína premlčacia doba plynúť nasledujúcim dňom po vzniku dlhu“. 13.1. Na tomto závere sa ustálila aj neskoršia súdna prax [viď napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1 Cdo 25/2003, ktoré bolo neskôr publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) ako judikát R 91/2004] zotrvávajúca na tom, že ak doba plnenia nie je určená zákonom, rozhodnutím alebo zmluvou, splatnosť vyvolá veriteľ tým, že dlžníka požiada o plnenie (§ 563 Občianskeho zákonníka). Dlžník je v takom prípade povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo bol veriteľom požiadaný o jeho splnenie. Ak má veriteľ možnosť sám vyvolať splatnosť dlhu, má právo aj vykonať svoje právo vyplývajúce zo záväzku. Pre účely premlčania je preto významný prvý objektívny okamih, kedy tak môže urobiť a požiadať o plnenie. Rozhodujúcim je preto bezpochyby deň bezprostredne nasledujúci po dni, v ktorom dlh vznikol. Uvedený právny názor bol zastávaný už v staršej právnej teórii (porovnaj napríklad publikáciu Štefan Luby: Slovenské všeobecné súkromné právo. 1 zväzok, Bratislava: Knižnica Právnickej jednoty 1941, str. 386, v ktorej sa uvádza, že plynutie času pri premlčaní začína v prípade relatívnych právnych nárokov, t.j. aj práva obligačného vtedy, ak sa stali splniteľnými, t.j. actio nata; „ak ale splatnosť závisí od vypovedania pohľadávky veriteľom, potom začne premlčanie od okamžiku vzniku pohľadávky“; obdobne viď publikáciu Štefan Luby: Občianskoprávny nárok, Bratislava: Právnické štúdie 1958, str. 270). Identický právny názor sa prezentuje aj v novej právnej teórii (porovnaj napríklad Fekete, I.: Občiansky zákonník 1. Veľký komentár, Bratislava: Eurokódex 2011, str. 498).

9. Na základe vyššie uvedeného právneho posúdenia a vo vzťahu k zisteným skutkovým okolnostiam súd prvej inštancie správne vyvodil, že k premlčaniu práva na uplatnenie nároku na zaplatenie sumy 3.319,39 Eur poskytnutej dňa 02.03.2009 došlo dňa 03.03.2012, sumy 700 Eur poskytnutej dňa 03.03.2009 došlo dňa 04.03.2012, sumy 800 Eur poskytnutej dňa 21.04.2009 došlo dňa 22.04.2012, t.j. u všetkých ubehnutí trojročnej premlčacej doby (§ 100 ods. 1, § 101 Občianskeho zákonníka). Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

10. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 296 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a podľa pomeru úspechu strán v spore priznal úspešnému žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

11. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)